

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/332
KARAR NO : 1983/678

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hızır Ateş ve arkadaşları

O L A Y : 15-1-1978 tarihinden önce Tunceli ili Ovacık ilçesinde dağıtılan " Yurtsever Kürdistan Halkına ve Gençliğine" başlıklı bir sahifeden ibaret bildirinin soruşturması ile ilgili olarak Ovacık ilçesinde faaliyet gösteren TÖB-DER şubesinde 15-1-1978 gününde emniyetce yapılan aramada; Halkın Birliği Gazetesi'nin muhtelif sayılarının, Kurtuluş Gazetesi'nin 2 sayısının dernek lokalinde okumaya arz edilmiş vaziyette masalar üzerinde ele geçirildiği, ayrıca bir kartona yazılmış " Hepsi öldü göz kırpmadan, bizziz Ilgaz'ın çam ormanları güzel değildir" başlıklı afişler ve " Bir ölü yatıyor" başlıklı Nazım Hikmet'in şiiri ve buna benzer ideolojik amaçlı dökmünler ele geçirildiği, bunlarla milli duyguları yok etmek ve zayıflatmak için propoganda yapmak suçunun işlendiği, sanıkların Ovacık Töb-Der Şubesinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri buldukları, derneğin tüzüğüne aykırı olarak amaç dışı faaliyet gösterdikleri ve yasaklanmış yayın bulundurarak selâhiyatlar mercilerin emirlerine riyesizlik suçlarını işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan TCK.nun 64.maddesi yoluyla 142/1-3-4., 526.ve 1630 sayılı yasa'nın 35/1-a.maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Tunceli C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Tunceli Ağır Ceza Mahkemesi: 2-5-1979 gününde, 1978/26, 1979/49 sayı ile; Tunceli ilinde sıkıyönetim ilân edildiği, atılı suçun, 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesine göre, sıkıyönetim mahkemelerinin görevine girdiği ve davada mahkemelerinin görevsiz olduğu,

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 31-10-1980 gününde, 1980/211, 205 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının gerçekleşmediği ve davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 5-4-1982 günlü, 1980/4691 sayılı yazısı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve A.Vahap Özaslan'ın katılmaları ile yaptığı, 12-12-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlh. Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

.../...

Suç, 26-4-1979 tarihinde Tunceli ilinde ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 15-1-1978 gününde işlenmiştir.

Atılı suçun niteliğine, işleniş biçimine ve devletin varlığına yönelik olarak işlenmesine göre, MGK.nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Her ne kadar suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ve 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesi dışında kalmış ise de; aynı yasa'nın b.bendindeki bağlantı koşulunu içermektedir.

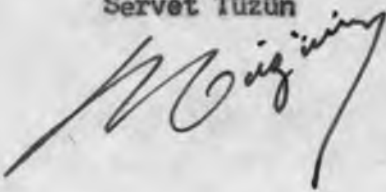
Zira; dosya dizi-7 de yer alan Ovacık ilçesi Emniyet Komiserliği'nin 26-1-1979 günlü yazısında, sanıkların Ovacık ilçesi Töb-Der Şubesi yönetim kurulu başkan ve üyeleri oldukları belirtilmiştir. Töb-Der hakkında açılan bir davaya sıkıyönetim askeri mahkemesince elkonulduğu bilindiğinden ve sanıkların da Töb-Der yönetim kurulu başkan ve üyeleri olduğu belirlendiğinden, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu dava ile bu dava arasında genel ve ortak amaç içerisinde ve 4-5-1981 günlü, 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği konusunda dosyada yeterli kanıt bulunduğundan, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, Elâziğ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 31-10-1980 günlü, 1980/211-205 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 12-12-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

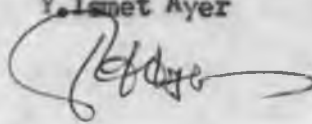
Başkan

Servet Tüzün

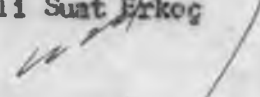
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakiş

Üye

Osman Kayacan

Üye

A. Vahap Özarslan

12/201/2

S.Y.